

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712215760
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1712215760.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Zuzany Poslušovej v právnej veci žalobkyne: T. T. A., W., N.. XX.XX.XXXX, A.: Q. K. XX, E. X., zast. Advokátska kancelária JUDr. Miroslav Repka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Leškova 3A, proti žalovanému: F. T. C. A., W., N.. XX.XX.XXXX, A.: Q. XX, A., zast. JUDr. Janou Kocandovou, advokátkou v Bratislave, Jungmannova 8, o vylúčenie z užívacieho práva k domu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 11. júna 2018 č.k. 10C/195/2012-995, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vylúčil žalovaného F. T. C.P. A., W., N.. XXXX z užívania nehnuteľnosti a to rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenom na parcele registra "C" č. XXXX/XXX zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX vedeným Okresným úradom Senec, katastrálny odbor, pre okres Senec, obec Chorvátsky Grob, katastrálne územie E. X., garáže súpisné číslo XXXX na pozemku parcele registra „C“ č. XXXX/XXX, pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 51m², pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 164m², pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku orná pôda o výmere 821m², pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku záhrady o výmere 606m², ktoré sa nachádzajú na adrese Q. K.Á. XX, XXX XX E. X., všetky vedené Okresným úradom Senec, katastrálny odbor, pre okres Senec, obec Chorvátsky Grob, katastrálne územie E. X., do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Pezinok pod spisovou značkou 4C/222/2015 o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 151 ods. 1, § 186 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) tým, že žalobkyňa žalobným návrhom súdu prvej inštancie doručeným dňa 14.09.2012 žiadala, aby rozsudkom vylúčil žalovaného z užívania nehnuteľností, z dôvodu pokračujúcich prejavov verbálnej i fyzickej agresivity žalovaného pri spolužití bývalých manželov a ich detí v rodinnom dome strán.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a žalovaného, výsluchom svedkov, a listinnými dôkazmi: sobášnym listom strán sporu, rozsudkom o rozvode manželstva sp. zn. 9P 75/2012, rodným listom V. A., C.P. A., V. A., K. A., lekárskou správou zo dňa 20.10.2008, lekárskou správou zo dňa 29.02.2012 vypracovanou V. Q. Š., e-mailovou komunikáciou strán sporu, výpisom z LV č. XXXX

pre k.ú. E. X., listom žalovaného deťom označený ako príloha č. 6, znaleckým posudkom XX/XXXX vypracovaný znalcom PhDr. Igorom Obuchom odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, rozsiahlou fotodokumentáciou, e-mailovou a SMS komunikáciou.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, a to výpisom z katastra nehnuteľností opísanom v bode 1 tohto rozsudku, že strany sporu sú vlastníkami nehnuteľností a to rodinného domu súpisné číslo XXXX postavenom na parcele registra "C" č. XXXX/XXX zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX vedeným Okresným úradom Senec, katastrálny odbor, pre okres Senec, obec Chorvátsky Grob, katastrálne územie E. X., garáže súpisné číslo XXXX na pozemku parcele registra „C“ č. XXXX/XXX, pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 51m², pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 164m², pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku orná pôda o výmere 821m², pozemku registra „C“ parcelné číslo XXXX/XXX, druh pozemku záhrady o výmere 606m², ktoré sa nachádzajú na adrese Q. K.Á. XX, XXX XX E. X., všetky vedené Okresným úradom Senec, katastrálny odbor, pre okres Senec, obec Chorvátsky Grob, katastrálne územie E. X.. Aj keď právoplatnosťou rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 9P 75/2012 o rozvoze ich manželstva bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniklo, v čase rozhodovania súdu toto vyporiadanie nebolo.

5. Predmetom vyporiadania BSM, o ktorom sa vedie konanie na súde prvej inštancie sp. zn. 4C/222/2015 sú aj predmetné nehnuteľnosti, z užívania ktorých žiadala žalobkyňa žalovaného vylúčiť.

6. Súd prvej inštancie zistil, že v súčasnosti žalovaný dom neobýva, býva u svojej matky na Q. L. M. A.B., avšak stále má právo z titulu spoluvlastníka tento užívať. Užívacie právo žalovaného k predmetným nehnuteľnostiam je obmedzené predbežným opatrením, ktorým súd nariadil žalovanému aby dočasne nevstupoval do rodinného domu súpisné číslo XXXX postavenom na parcele registra „C“ č. XXXX/XXX zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX vedeným Okresným úradom Senec, odbor katastrálny, pre okres Senec, obec Chorvátsky Grob, katastrálne územie E. X., potvrdené odvolacím súdom.

7. Do predmetných nehnuteľností sa žalovaný vstupu od vydaného predbežného opatrenia nedomáha. V období posledných troch rokov pred vyhlásením rozsudku sa vstupu do predmetných nehnuteľností nedožadoval, avšak tak ako to vyplynulo zo svedeckých výpovedí okolo nehnuteľností sa dejú „zvláštne veci“ ako je vypínanie prúdu, premiestňovanie predmetov, rozhadzovanie sena, ktoré sa uskutočňujú v čase, kedy obyvatelia domu nie sú prítomní, sú v práci. Dôvodné podozrenie za uskutočňovanie týchto vecí padá na žalovaného.

8. Z výpovedí svedkov, syna C. P. F. V. mal súd prvej inštancie preukázaný nepriaznivý, negatívny vplyv prítomnosti žalovaného v nehnuteľnostiach „Každý deň po návrate odporcu domov som neustále počúval jeho vytrvalé výčitky, prečo som tento návrh podal, že som zlý syn, chodil stále za mnou po celom dome, nenechal ma na pokoji, pričom jeho obľúbeným označením mojej osoby bolo „chudák.“ ako aj v slovnom týraní, „Domnievam sa, že voči mne fyzicky nekonal z rešpektu voči mojej osobe, keď som sa v rôznych situáciách snažil s ním argumentovať a teda došlo z jeho strany iba k slovným útokom.“ v podobe zosmiešňovania doma alebo na verejnosti „Študujem na tej istej fakulte ako otec pracuje, bola som prváčka, bola som na ceste zo školy, boli sme väčšia skupina, prvýkrát ma videl po dlhšom čase, nechcel ma pustiť prejsť okolo neho, neveril mi, že mám ďalšie povinnosti študijné, až keď mu to povedali až moji spolužiaci. Urobil mi tam cirkus, bála som sa potom, či ho takto opäť nestretnem. Na ďalší deň som potom v škole odpadla, možno to bolo aj z tej nervozity.“, výbuchmi zlosti „lekárska správa zo dňa 20.10.2008 vypracovanou V.. V. X.“, ponižovaním „Ďalej si pamätám na situáciu ešte v čase, keď sme bývali v byte v Karlovej Vsi, že bežal za mojou matkou s panvicou plnou vajec, ktorá pred ním utekala a šla sa skryť do izby, stačila privrieť dvere na izbe, ale on stíhol obsah panvice vyhodiť ponad dvere priamo na ňu. Povedal, že to utrie zo zeme iba jej plesovými šatami.“, vyžadovaním komunikácie v nevhodnom čase „neskôr na Čiernej vode otec chodieval za nami do izby, keď prišiel neskoro domov, aj nás niekedy zobudil, väčšinou v týchto modlitbách prosil za hroznú maminku, aby sa zmenila, aby vrátila peniaze.“, nepravdivými tvrdeniami „list o zákaze účasti na pohrebe dedka, i keď z výpovedí svedkov jasne vyplýva, že deti strán sporu mali s dedkom kladný vzťah“, a pod.

9. Vo veci bolo podľa názoru súdu prvej inštancie tak listinnými dôkazmi, ako aj výpoveďami svedkov riadne preukázané, že agresívne správanie žalovaného voči žalobkyni a ich spoločným deťom existovalo, bolo dostatočne závažné na to, že uvážil možnosť vylúčenia žalovaného zo spoločných

nehnutelností. Počas konania sa preukázalo, že najväčším problémom žalovaného je psychické násilie páchané na deťoch a žalobkyňu.

10. Súd mal za to, že skutočnosti uvedené v žalobe, výsluchy jednotlivých svedkov a listinné dôkazy, ktoré sú obsahom súdneho spisu, sú dostatočné na to, aby si súd dokázal vytvoriť obraz o tom, že spoločné užívanie nehnuteľnosti stranami sporu možné nie je.

11. Žalovaný počas konania sám uviedol, že bývanie má zabezpečené, na chod domácnosti u svojej matky má dostatočný príjem (cca. 1.300,- € mesačne), časť roka trávi na svojom zahraničnom pracovisku v Ženeve, jeho bývanie je dostatočne dôstojné vzhľadom k jeho spoločenskému postaveniu, navyše miesto kde momentálne býva, má bližšie k svojej práci.

12. Ďalšie spolužitie žalobkyne so žalovaným v predmetnom dome, vzhľadom na rozvrátenosť vzájomných vzťahov, by bolo ako pre žalobkyňu, tak aj pre jej toho času plnoleté deti nepredstaviteľné, navyše aj nemožné, vzhľadom na zažité skúsenosti s bývaním so žalovaným.

13. Vzájomné vzťahy medzi stranami sporu nie sú dobré. Spoločné užívanie predmetných nehnuteľností v budúcnosti možné pravdepodobne nebude. V konaní sa plne preukázalo, že vzájomné vzťahy medzi stranami sporu, agresívne správanie žalovaného a psychický nátlak z jeho strany sú takej intenzity, že bolo potrebné rozhodnutím súdu vylúčiť žalovaného z užívania predmetných nehnuteľností.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za zrejmé, že vzájomné vzťahy je potrebné vysporiadať čo najrýchlejšie v konaní o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoде, kedy si súd dovolil na strany sporu apelovať, aby veci týkajúce sa spoločných nehnuteľností riešili zmierlivo a v čo najkratšom čase.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, keď plne úspešnej žalobkyňu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

16. Proti predmetnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný, ktorý žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje odvolanie žalovaný odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP. V rámci svojho odvolania poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/127/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/15/2015, ktoré rozhodnutia uvádza v súvislosti s tým, že pre obmedzenie alebo vylúčenie niektorého spoluvlastníka z užívania domu musí byť splnená podmienka neznesiteľnosti ďalšieho spolužitia, ktorá musí mať takú značnú intenzitu a musí byť spôsobilá natoľko znížiť kvalitu života v spoločnej domácnosti, že toto spolužitie spoločných vlastníkov by muselo byť objektívne nemožné, resp. toto spolužitie možno považovať za neznesiteľné. Ďalej žalovaný upozorňuje na ním predložený znalecký posudok č. XX/XXXX, ktorý nebol súdom vykonaný, z ktorého vyplýva, že skutky, ktoré uvádza žalobkyňa vo svojich podaniach, nenapĺňajú znaky násillia alebo týrania. Taktiež z neho vyplýva, že prejav poškodenej nepatrí do súboru prejavov typických pre týranú osobu. Znalec konštatuje, že žalovaný nevykazuje zmiešanú poruchu osobnosti. Pokiaľ ide o znalecké závery vyplývajúce zo znaleckého posudku znalcom MUDr. Ivanom André, PhD. a MUDr. Ľubomíry Izákovéj, PhD., ktorí vo svojich posudkoch konštatujú, že zistili u žalovaného zmiešanú poruchu osobnosti, podľa žalovaného títo dvaja znalci nevychádzali z psychodiagnostiky osobnosti vykonanej znalcom z odvetvia klinická psychológia, pretože v čase svojho skúmania ju nemali k dispozícii. Inak uvedené podľa názoru psychiatra V. V. Č. u žalovaného sa nejedná o zmiešanú poruchu osobnosti. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaným znalcom PhDr. Igorom Obuchom, znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých vyplýva, že u detí žalovaného a to C. A. P. V. A.Z. nebol zistený syndróm týranej osoby. Súd nebral do úvahy znalecký posudok psychiatra V. V. Č. a ani znalecký posudok RNDr. Dušana Kešického. Pričom druhý menovaný vypracoval znalecký posudok č. XX/XXXX pre účely trestného konania, tento je použiteľný aj pre účely civilného konania. Z tohto posudku vyplýva, že nebolo riadne preukázané jednoznačné rozdelenie rolí v mechanizme domáceho násillia na tyrana a týranú osobu. Žalovaný namieta, že nebolo v konaní vykonaných viac dôkazov, ktoré svedčia v jeho prospech a ich nevykonanie nebolo súdom prvej inštancie odôvodnené. Žalovaný napáda lekársku správu V. X. z roku 2018 a vyslovuje pochybnosti o jej nezaujatosti. Popiera, že by svoje deti obmedzoval, že by bolo v dome zima a zakázal kúrenie, nekontroloval deťom osobné veci, nenahrával si ich na mobilný telefón, pričom je pochopiteľné, že v dome vyžadoval poriadok. Tvrdí,

že ekonomicky zabezpečoval rodinu, rodina žila iba z jeho príjmu, pričom splácali hypotéku, odlišné názory na hospodárenie v rodine nemohli spôsobovať stres a napätie z bývania so žalovaným. Podľa žalovaného je vecou rodiny, komu sa oznámi úmrtie v rodine a akým spôsobom a kto sa na pohrebe zúčastní. Vierohodnosť výpovede svedkov C. P. V. A. žalovaný napáda z dôvodu, že ich výpovede boli ovplyvnené jedna druhou. Ani z ich výpovedí však nakoniec nevyplývalo psychické alebo fyzické násilie zo strany žalovaného. Dom je podľa žalovaného veľký a žalobkyňa a žalovaný by v ňom mohli bývať tak, že by každý užíval inú časť domu tak, že by sa v podstate nestretli.

17. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Vo svojom vyjadrení uvádza, že súd prvej inštancie vo veci správne a úplne zistil skutkový stav, oboznámil sa a zohľadnil všetky okolnosti v dokazovaní a na základe zisteného skutkového stavu vydal presvedčivé rozhodnutie. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že sú dané dôvodné podozrenia z hrozby násillia pri spolužití sporových strán a ich detí v nehnuteľnosti. Žalovaným uvádzané znalecké posudky nie sú spôsobilé objektívne preukázať, či v ich rodine dochádzalo k psychickému alebo fyzickému násilliu. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa ako aj deti žili a žijú v neustálom strachu zo žalovaného a sú v napätí a strese pri akomkoľvek možnom stretnutí so žalovaným.

18. K vyjadreniu žalobkyne sa žalovaný nevyjadril.

19. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach a z dôvodov podaného odvolania podľa § 380 zák. č. 160/2015 Z.z., CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP, § 378 ods. 1 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

20. Odvolací súd mal po preskúmaní veci za to, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, vykonal riadne dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1,2,3 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 CSP). Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje. Žalovaný v odvolaní iba opakuje skutočnosti, ktoré uvádzal už v konaní pred prvoinštančným súdom a ktoré tento súd dostatočne zohľadnil pri rozhodovaní o veci samej, námietky žalovaného nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, z ktorého vyvodil i zodpovedajúce právne závery o tom, že boli splnené podmienky § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníku na vylúčenie z užívacieho práva jedného z bývalých manželov k domu patriaceho do doposiaľ nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

21. Ochrana vlastníckeho práva je garantovaná Ústavou Slovenskej republiky v čl. 20, ako aj čl. 1 Dodatočného protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom obmedzenie tohto práva je možné len v nevyhnutnej miere a na základe zákona. Ustanovenie § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníku je práve jednou z možností, ako je možné zákonne obmedziť v nevyhnutnej miere vlastnícke právo vlastníka. Prostredníctvom daného ustanovenia zákonodarca, aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva, uprednostnil právo na ochranu života a zdravia nad právo vlastníka nerušene užívať predmet vlastníctva, nakoľko právo na ochranu života a zdravia, ktoré je ohrozované, má absolútnu povahu, pričom je prednejšie ako vlastnícke (spoluvlastnícke) právo.

22. Z výsledkov vykonaného dokazovania má i odvolací súd za preukázané, že pomery medzi stranami sú natoľko narušené, že vzájomné spolužitie žalobkyne a žalovaného a ich spoločných detí by naďalej vyvolávalo konflikty a bolo by neznesiteľným.

23. Správanie sa žalovaného voči žalobkyňi ako aj ich deťom má povahu psychického násillia (znalecký posudok č. XX/XXXX znalca PhDr. Igora Obucha, svedectvá svedkov C. A., V. A.) ako aj agresívneho konania (lekárska správa V. V. X. zo dňa 20.10.2008), tieto skutočnosti má odvolací súd za dostatočne preukázané vykonaným dokazovaním v prebiehajúcim konaní, pričom je dôvodné predpokladať, že by vo svojom správaní žalovaný pokračoval aj naďalej. Len na doplnenie odvolací súd dodáva, že vylúčením žalovaného z užívania predmetného domu nezaniká jeho vlastnícke právo k tomuto.

24. Ohľadne nevykonania niektorých dôkazov odvolací súd poukazuje na to, že súd nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je ani postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie strane sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Ak však súd rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná, musí svoj postup odôvodniť (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), čo aj súd prvej inštancie dodržal.

25. Odvolaciemu súdu potom neostalo, než napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z hľadiska jeho vecnej správnosti potvrdiť, podľa § 387 ods. 1 CSP, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania priznal v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).